

# Структури даних. Масиви

*Масив – це великий простір чогось однорідного за  
типом.*

\*

*З Оксфордського словника англійської мови*

# Масиви

---

Масив - структура даних (статична), що складається з фіксованої кількості елементів, одного типу.

Змінна масив:

- складається з елементів (компонент);
- всі елементи одного типу;
- кількість елементів фіксується в означенні;
- кожен елемент ідентифікується номером (індексом);
- займає неперервну область пам'яті при розміщенні;
- доступність елемента (час) не залежить від номеру.

Математика:

- вектори, матриці;
- функція  $A: \langle \text{індекси} \rangle \rightarrow \langle \text{елементи} \rangle$

# Масиви

## *Визначення:*

<тип> <ім`я> [<кількість елементів>] [<ініціалізатор>];

## *Пам`ять:*

<об`єм пам`яті> = sizeof(<тип>) \* <кількість елементів>

## *Звернення:*

<ім`я> [<номер елемента>]

## *Зауваження:*

- нумерація елементів (індекси) починаються з 0;
- для елементів глобальних масивів автоматично - ініціалізація 0;
- відсутній контроль на вихід індексу за межі.

# Приклади

---

```
long vect[10];  
vect[0] = 3; vect[1] = vect[0] * 2; vect[i+k] = vect[1];
```

```
long arr[3] = {10, 20, 30};
```

```
long arr[3] = {10, 20}; // arr[0]=10, arr[1]=20, arr[2]=0
```

```
long arr[] = {10, 20, 30};
```

```
float cost[30], nm[7];
```

```
char dig[10];
```

```
kilk_el = sizeof arr / sizeof (long);
```

# Приклад

---

```
const short arr_size = 20;
int arr[arr_size];
for (int i=0; i<arr_size; ++i) {
    arr[i] = 2*i+2; }
//виведення в прямому та оберненому порядках
for (int i=0; i<arr_size; ++i) {
    cout << i << " " << arr[i] << endl;}
cout << "-----" << endl;
for (int i=arr_size-1; i>=0; --i) {
    cout << i << " " << arr[i] << endl;}
```

# Приклад

---

```
const short arr_size = 20;
int arr[arr_size], el=2;
for (int i=0; i<arr_size; ++i) {
    arr[i] = el; el += 2; }
//виведення в прямому та оберненому порядках
for (int i=0; i<arr_size; ++i) {
    cout << i << " " << arr[i] << endl;}
cout << "-----" << endl;
for (int i=arr_size-1; i>=0; --i) {
    cout << i << " " << arr[i] << endl;}
```

# Приклад

---

```
int main() {  
    const int n = 20;  
    int i, sum;  
    int marks[n] = {3, 4, 5, 4, 4, 4};  
  
    for (i=0, sum=0; i<n; i++) sum += marks[i];  
  
    cout << " Sum = " << sum << endl;  
  
    return 0;  
}
```

# Приклад сортування вибором

---

*Метод :*

для кожного  $i$  від 0 до  $n-1$

знайти  $a[k]$  - найменший серед  $a[i], \dots, a[n-1]$

поміняти місцями  $a[i]$  та  $a[k]$

Використовує  $O(n^2)$  операцій (порівнянь).



# Багатовимірні масиви

## *Визначення:*

<тип> <ім`я> [<кількість1>] ... [<кількістьN>]  
[<ініціалізатор>];

## *Звернення:*

<ім`я> [<номер1>] ... [<номерN>]

## *Зауваження:*

- при розташуванні швидше змінюється останній індекс (“рядками”);
- для ініціалізації значення вказуються згідно з порядком розташування;
- при зверненні кожний індекс у власних дужках.

# Приклади

---

```
int matr[2][4];  
matr[1][i+j] = 5;
```

```
int matr[2][4] = {1, 2, 3, 4,  
                  5, 6, 7, 8};
```

```
int matr[2][4] = {{1, 2, 3, 4},  
                  {5, 6, 7, 8}};
```

```
int matr[][4] = {{1, 2, 3, 4},  
                 {5, 6, 7, 8}};
```

# Приклад

---

В матриці з цілих чисел визначити номер рядка з максимальною кількістю нулевих елементів.

# Приклад

---

Злиття двох впорядкованих одновимірних масивів.

# Масиви – параметри функцій

---

- Визначення масиву – відповідна змінна зберігає адресу першого елемента. Доступ до елементів можливий як за індексом, так й шляхом адресної арифметики.
- Формальні параметри описуються традиційним чином (вказуючи тип елементів та їх кількість).
- Фактичний параметр – ім'я масиву.
- Виклик функції передає фактично адресу першого елемента масиву.
- Передача таких параметрів “*по посиланню*”.

# Зауваження

---

- При визначенні вказується кількість елементів. Індксація починається з 0.
- Потрібно не допускати виходу значення індексу за межі визначеного діапазону.
- Для багатовимірних масивів  $[i][j]$  не можна замінити  $[i,j]$ .

# Підсумки

---

- Розглянули лише найпростіші можливості що до створення та використання масивів.
- Але навіть розглянуті можливості дозволяють суттєво розширити клас задач.

# Задачі

---

- Оптимальний розрахунок задачі:
  - необмежені ресурси;
  - обмежені ресурси.
- Для матриці розміром  $n \times m$  визначити кількість “vip” елементів:
  - а) більше суми всіх інших елементів свого стовпчика;
  - б) у рядку ліворуч всі елементи менші, а праворуч більші.
- Визначити чи є квадратна матриця симетричною.
- Здійснити транспонування квадратної матриці.



# Задачі

---

- Для дійсної матриці розміром  $n \times m$  впорядкувати її рядки за не спаданням:
  - а) їх перших елементів;
  - б) суми їх елементів;
  - в) їх найбільших елементів.
- Для заданої дійсної матриці знайти індекси всіх її “сідлових точок” (елементи, що є одночасно найменшими у рядку й найбільшими у стовпчику, або навпаки.)
- Визначити чи є ціла квадратна матриця “магічним квадратом” (суми елементів у всіх рядках та стовпчиках однакові).

# Задачі

---

- На вході послідовність рядкових букв латинського алфавіту, що закінчується “.”. Підрахувати кількість різних пар букв.
- В місті М діє  $r$ -ічна система числення, а номери тролейбусних квитків містять  $2k$  розрядів. Квиток вважається щасливим, якщо сума перших  $k$  розрядів дорівнює сумі останніх  $k$  розрядів.

Вхід: Значення  $r$  та  $k$ .

Вихід: Кількість щасливих квитків.